

# Není nic úspěšnějšího než úspěch!

**Název emise:** Umělecká díla na známkách -  
- Václav Radimský

**Den vydání:** 12. června 2019

**Hodnota:** 45 Kč - č. 1034 (ČP)

**Výtvarný návrh a rytina:** Václav Fajt

**Rozměr známkového obrazu:** 40 x 50 mm

**Druh tisku:** OTp

**Papír:** fl-an-OF; **Tisk:** PTC Praha

**Tisková forma:** PL 4

**Náklad:** 84 tis. (21 tis. PL)

**FDC:** OTp v barvě zelené

**Tisk:** PTC Praha; **Náklad:** 3 200

Kdybychom chtěli k osobě malíře Václava Radimského přiřadit jediné výstižné přídavné jméno, bylo by to *úspěšný!* A to od samého počátku, kdy se mu podařilo narodit do zámožné a současně osvícené a kultuře nakloněné rodiny, přes šťastná léta studentská v metropolích tehdejšího výtvarného umění, Mnichově, Vídni a především Paříži, přes brzký a trvalý mezinárodní úspěch, umělecký i komerční, po skon v bezmála osmdesáti letech (přesně v 78), nedlouho po úlevném setřesení německé okupa-



ce a zároveň nedlouho před uchvácením moci komunisty. Tohle všechno bychom mohli říci při povrchním pohledu na život malíře, který se v cizině proslavil jako málokterý jeho kolega. Ale nic není jednobarevné, a tak je třeba zmínit i méně světlé ba tragické součásti jeho historie, smrt maminky v pouhých třech měsících, uvěznění ve Francii na počátku Velké války, smrt jediného dítěte, půlroční dcerky na spalovou angínu...

Radimského otec byl statkářem, mlynářem a současně i politikem. Z ekonomického hlediska svému synovi zajistil bezstarostný vstup do života, vždyť například na studium v zahraničí jej vybavil celým věnem své zesnulé manželky. To ale mladý Václav utratil za pouhý rok, a tak mu nezbylo, než postavit se na vlastní nohy a na živobytí si vydělat svými obrazy. Bylo to v době slávy nového

směru ve výtvarném umění, impresionismu, a Radimský se za pomoci malířky Zdenky Braunerové (na známce bylo její dílo připomenuto před 11 lety) v Barbizonu šťastně seznámil a sprátil s jeho dvěma významnými představiteli, Monetem a Pissarrem. Ve Francii také začal malovat své pohledy na řeku, s nimiž pak na výstavách slavil velké úspěchy – koupili si je dokonce francouzský prezident Poincaré či premiér Clemenceau. Muselo to být oslňující období v jeho životě, vřdyť po jistou dobu sdílel ateliér s Cézannem, jeho obrazy šly na dračku, jejich prodejem vydělal hotové jmění, a k tomu si ještě vydatně přivydělával vývozem francouzských vín a šampaňského do Čech, kde spolu s bratrem naopak provozovali podnik na výrobu šunky, paštík a husích jater, které v konzervách vozili do Francie.

To všechno však ukončily výstřely Gavrily Principa, které před sto pěti lety předznamenal vypuknutí Velké války. Radimský byl záložním důstojníkem Rakousko-Uherské armády, a tak byl ve Francii jako nepřítel uvězněn, a i když byl nakonec na zásah z nejvyšších míst (díky už zmíněným obrazům ve sbírkách prominentů) propuštěn, byl mu zabaven veškerý majetek (tedy příběh velmi podobný osudu krále filatelistů Filipa Ferraryho).

Po konci války se tedy vrátil do vlasti a usadil na rodinném statku v Pašince u Kolína. Bylo mu už přes padesát, dál maloval a se svými obrazy slavil úspěchy. To mu umožňovalo nadále žít na vysoké noze, tomu možná přivykl už v mládí, kdy rozházel celé matčino dědictví za pouhý jeden rok. Tenhle způsob života mu však v české společnosti, zvyklé spíše, že umělci mají umírat hladem, mnoho sympatií mezi intelektuály a kritiky nepřinesl. Trnem v oku jim byla i jeho dokonalá malířská technika, a tak se dočkal odsudků jako údajný pouhý plagiátor impresionismu, a to dokonce i od takových osobností, jakými byli Karel Čapek či Vincenc Beneš. Zda si z toho něco dělal, nevím, ale doufám, že ne a že se tím nijak netrápil. Zájmu obecenstva se to totiž nijak nedotklo, prodejní výstavy jeho obrazů měly trvalý úspěch, a tak měl o živobytí vystaráno. A kdo tehdy jeho obraz koupil, neprohloupil, dnes se ty nejlepší prodávají za miliony, a jak se zdá, není to ještě poslední slovo!

Pro známku byl vybrán detail z Radimského obrazu Topoly, jde o olej na lepence z roku 1934, nedávno prodaný jednou pražskou aukční síní. Výběr je to šťastný, byť nejde o dílo z jeho nejslavnějšího, francouzského období (ale tady roli asi hrála ochoť majitele obraz zapůjčit jako předlohu). Václav Fajt jej přetvořil svým osobitým způsobem do díla nového, svébytného, byť by puristé mohli poukázat na jisté zkreslení detailů. To je ale nutná daň za zmenšení rozměrného obrazu a převedení jedné výtvarné techniky do techniky jiné (olejomalba transponovaná do rytiny). Dobře je to vidět v oblacích vlevo nahoře, nyní nutně tvořených otisky vrypů v kovové desce, zatímco v díle původním jsou tvořeny tahy štětce a místy dokonce možná i plochou původního povrchu lepenky. Kdybychom chtěli dosáhnout věrnějšího podání, museli bychom v tomto případě opustit vícebarevný ocelotisk z plochých desek a smířit se s tiskem kombinovaným, tedy ocelotiskem jednobarevným plus tiskem ofsetovým, se stochastickým rastrem. Tím bychom ale s vaničkou vyliči dítě a naši známkovou

tvorbu vrátili o pěkný kus zpět. Je to totiž právě vícebarevný ocelotisk, co ji odlišuje od tvorby snad všech ostatních zemí světa, a velkou zásluhu na tom mají rytci, kteří dokážou předlohu transformovat nejen do jiného, mnohem menšího rozměru, ale vlastně i do nové podoby, obohatit tak dílo původní a zpřístupnit je uživatelům poštovních služeb a sběratelům poštovních známek. V mých očích se to povedlo a známka bude nejspíš aspirovat na jedno z předních míst v každoroční anketě.

Za zdařilou považuju i obálku dne vydání, která tvoří harmonický celek. Barevnost známky dobře vyvažuje zelená rytina vlevo, důstojnou tečkou je jednoduché razítko s faksimile Radimského podpisu a náznakem jeho kresbičky. Je v něm vepsáno Kolín, tedy Radimského rodiště a místo, v jehož blízkosti strávil poslední čtvrtstoletí svého života. FB

